

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felülsz szerkesztők háboruban léte miatt a szerkesztésért felelős:
PURIÉSZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Megyéd évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónapra 1 „ 20

Égi jel a Capitoliumon

Az olasz éjszaka amely a liguri tenger felől jött, fehér és világos volt, és mire a tulsó parthoz elérkezett Velencébe, még lágyabb, még fűszeresebb és még sejtelmesebb lett, olyan, aminők csak Velencében tudnak lenni az éjszakák. A hold kísértetté avatta Colleoni lovas alakját a Zanipolo előtt, a San Marcón talán éppen hangszereiket csomagolták el a zenészek, az óratoronyban megjelent a két kis törpe és elütötte a finom kalapáccsal a tizenkettőt, a Campanileben éjfél hirdettek a harangok, amikor megjelent Itália fölött a háboru.

Döngve és dörögve hullottak le a bombák az égből a szerelmes Velencére, páncélos hajók ontották a tüzet azokra az olasz városokra, amelyek az Adria hullámaiban mossák a lábukat, arzenálok robbantak fel az éjszakában, tűz hasította át a levegőt és a halál és a pusztulás megtették első borzalmas látogatásukat Itália tavaszi éjszakájában fűdő földjén. A háboru megkezdődött és első órájában kellett, hogy megérezze Olaszország annak a monarchiának az ökölesapását, a melyről azt hitte, hogy elfaradt kardját nem tudja megvillogtatni egy új ellenség felé.

Mintha valami szimbólum volna, a lendületnek, a lelkesedésnek, az újabb rohamokra való erőnek és képességnek páratlan szimbóluma: olyan volt ez az éjszakai támadás, amellyel a háboru első órájában rohantuk meg az ellenséget. Tíz hónapja harcolunk már, százszáz hüllottak el az északi harcmezőkön, éléskamrák ajtaját ránk zárta az ellenség, de most a háboru tizedik hónapjában új ellenség jöttén, talán még forróbb és nagyobb erőnek a lelkesedése fűti a nemzetet, amely támadva és rohamra indulva kezdte meg hatodik háboruját. Ebben a támadásban benne van az egész háboru szelleme, az igaztalanul megtámadott igaz ember feltámadott haragja és minden elsőpró dűhe, az a páratlan és összehasonlíthatatlan erő, amelyet csak az igazság érzése ad meg.

Felemelt fejvel és felemelt szívekkel mentünk rohamra minden harcatereken. A támadás viharában lobogtatta zászlóinkat a szél és győzelmes előrevágtatással a tengereken, vakmerő és diadalmas repüléssel a levegőben, kezdtük meg ezt az új háborut is. Ejjélfelkor megnyílt az ég és halál szakadt az olasz földre: nem támadás volt ez, ha nem égi jel, a melyből olvashatnak az új augurok a Capitoliumon.

A kormányfelhívása a hadikölcsön jegyzésre

Budapest, május 27.
(Érk. este 9 órakor.)

Olasz szövetségünk fölött 30 esztendőn át tartottuk oltalmazó karunkat, aki a mi barátságunknak köszönhetette békéjét, haladását, anyagi és szellemi javakban való előmenetelét, aki egész birodalmat szerzett Afrikában, a melyre a mi támogatásunk nélkül még csak álmában sem gondolhatott: orvul támadott meg bennünket éppen akkor, amidőn önként át akartuk adni a monarchiánk olaszlakta határszéleit.

Elérkezettnek látta a pillanatot, eldobta az álarcot, hogy orgyilkos törével hátbatámadja az egész Európának, az olasz nemzetnek szabadságát is fenyegető orosz óriással harcban álló monarchiát.

De rosszul számított. Tíz hónapi hősiességben megtanultunk a tulerővel szemben megállani. Feltartóztattuk, megöröltük, futásra kényszerítettük a keményebb ellenségnek milliónyi hadát.

Győztes seregeink nemes haraggal, párosult utállattal fordulnak az áruló felé. Hatványozott elszántságban égve áll az egész nemzet új harc felé menő katonáink mögött, mint annyiszor a multban. Az új ellenség újult erővel váltja ki a magyar jellem legdicsőbb tulajdonságait. Visszavonás, kishitűség, csüggedés nem látható sehol. Az egész nemzet egy nagy egységes tetre kész önfeláldozó elhatározás. A kormány, amelyet ezekben a nagy időkben állított a nemzet élére a gondviselés, érzi a felelősség súlyát, a feladat nagyságát, de érzi azt is, hogy minden kész nemzetre támaszkodhatik, amelynek egyesíteni, szervezni és küzdelembe vinni kell minden erejét.

Ezt várja a nemzet a kormánytól, ezt parancsolja a saját kötelességérzet, ezt az egy célt szabad csak ismernie, hogy méltónak bizonyuljon a nemzetnek, mely sorának gondozójává tette őt.

Ettől a tudattól áthatva fordul a kormány a nemzethez azzal a

felhívással, hogy bocsássa rendelkezésére minden téren, az egész vonalon összes erejét, és a vérdíjat mellett, a melyet olyan pazar hősiességgel ont a haza oltárára, a nemzet gazdasági terén is adja a haza szolgálatába erőforrásait.

A háboru nemcsak vért, anyagi javakat is kíván. A győzelemnek gazdasági erőfeszítésünk is egyik előfeltétele.

Teljes siker és teljes dicsőség csak annak a nemzetnek a homlokát övezheti, a mely gazdasági téren is megüti a mértéket. Ezt az áldozatkésztséget, ezt az elszántságot nyilvánította a nemzet a háboru eddigi folyamán.

Zugolódás nélkül tűrte a gazdasági bajokat, egymáson segítve igyekezett a hadrakeltek munkáját is teljesíteni. Fényes tanujelét adta a jószívűségnek, a felebaráti szeretet áldozatkész munkájának és az első hadikölcsönnek példátlanul álló munkájával bámulatba ejtette a világot.

Éppen most, kevés nappal az olasz árulás előtt fordult a kormány a második hadikölcsönre a nemzethez. Az eddigi eredmény a nemzet önbizalmának, gazdasági erejének és áldozatkésztségének újabb tanujele, de most az új ellenség, az új veszély láttára újabb fokozottabb erőfeszítés szükségére mutatkozik, ezért a kormány meghosszabbította a hadikölcsön eredetileg tervezett aláírási határidejét és a hadikölcsön tömeges jegyzésére hívja fel a nemzetet.

A nemzetnek rettenthetetlen elszántságát ezen a téren is be kell bizonyítania, a hadikölcsönben való részvétel eszközökkel rendelkezik, a háboru nagy tökéket hozott forgalomba, pénzzé tette a polgárok millióinak terményekben, állatokban és más árukban fekvő javait. Ennek a pénznek egy részét fektesse mindenki a hadikölcsön értékeibe. Annak fokozott, tömeges aláírása nemzeti cselekedet, amely hatványozza a nemzet élet-halálharcában rendelke-

zésre álló anyagi és erkölcsi erő. Budapest, 1915. május 27-én.
Tisza István s. k.
(Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Az olasz háboru

Flottánk első nagy sikere

Berlin, május 27.

Chiassóból táviratozza a „Lokalanzeiger” tudósítója: Sok menekült érkezett ide Olaszországból, akik hírül hozták, hogy végig az olasz keleti parton rengeteg károkat okoztak az osztrák-magyar flotta hadihajóinak ágyúi és a repülőgépek bombái. Az anconai tartományban fekvő Jesiben a támadás óriási rémületet keltett. Egyedül ebben a helységben körülbelül kétszáz a halottak száma.

Berlin, május 27.

A „Deutsche Tageszeitung” hasábjain Rewentlow gróf üdvözlöli a monarchiát a pompás kezdethez és írja: Sem mi, sem Ausztria és Magyarország nem becsüljük le az ellenséget. Ha az olasz flotta csak félannyi kezdeményezést és támadó szellemet tanusít, mint az osztrák és magyar flotta, akkor rövidesen többet hallunk az Adriai-tenger felől.

Morath őrnagy a „Berliner Tageblattban” a következőket írja: Olaszországban talán mást vártak, nálunk azonban senki sem vésztette el a fejét, még pedig sem Ausztria és Magyarországon, sem Németországban, amikor a déli mentőangyal megjelent a színtéren. Erőnk csodálatos elosztása, mely lehetővé teszi, hogy egyidejűleg nyugaton erősek legyünk a defenzívában, északon gyűzelmesek a harcban, délkeleten ellenállhatatlanok az üldözésben és délen erősek a felkészültségben, ilyen szervezet és diszpozíció Moltke komor, redős arcát is mosolyra birta volna. A déli előjáték a középeurópai hatalmak minden férfiszívét bizonyára megdobogtatta. Friss és gyors volt a szövetséges tengerészeti tettereje, figyelmes és éber a hegyi határról. A háboru első 24 órájában elért eredmények letagadása és kisebbitése, amit Olaszország megkísérelt, nem szabad, hogy félrevezessen bennünket. A hazugság cimboraszóját Olaszország már a hadüzenet előtt megászta.

Hogy kezdődött az olasz háboru?

Trieszt, május 27.

A trieszti helytartóság egyik előkelő tisztviselője délelőtt érkezett vissza Triesztbe. Tőle, a ki

reggel még a görzi és gradiskai határszélen járt, a következő, saját naplójába felvett jegyzeteket adta:

Tegnap, 23-ikán este, a hadüzenet után, a határszéli hidakat felrobbantottuk. Puskalövés egyik részről sem esett. Éjjel két óraker Görz felett megjelent egy fény-szóróval felszerelt olasz repülőgép s azután az olasz határ felé eltűnt.

Reggel hét óraker ismét felbukkant egy olasz repülőgép s elrepült Monfalcone fölött, a hol az állomási őrség többszörös sortűzet adott rá. Legalább egy lövésnek okvetlenül találnia kellett, mert a repülőgép hirtelen megingott, azután lefelé vágódva, eltűnt a jelenet nézői elől. Ezt saját szemével látta az említett helytartósági tisztviselő.

Körülbelül egy óra múlva ezután Strassoldo községénél, Cervignano mellett, közvetlenül a határon, egy olasz lovas különítmény bukkant fel. Felderítő csapataink erős tüzeléssel fogadták az olasz lovasságot, a mely több sebesült és halott hátrahagyásával a leggyorsabb iramban eltűnt. Rá félórára megdördültek ágyúink, a melyek több lövést tettek a határszéli olasz területre. Néhány határmenti község már délben lángban állott, amit a trieszti tengerpartról jól lehetett látni.

Határharc az Etsch völgyében

Rotterdam, május 27.

A „Daily Chronicle“ jelenti, hogy az osztrák-magyar tüzéség tegnap az Etsch völgyében néhány kisebb olasz határmenti erődítést tűz alá vett. Az olasz ágyúk nem viszonzták a tüzet. Olasz területen két kisebb hidat felrobbantottak az osztrák-magyar katonák. A határvidék lakossága az ország belsejébe menekült.

Hazugságon csíptük az olasz vezérkart

Az olasz vezérkar első jelentése valósággal történelmi jelentőségű felüléssel szolgál a világnak. A semleges államoknak hétfőn reggel küldött olasz hivatalos jelentésben azt írják, hogy „az osztrák-magyar jelentés a flottatámadásról nem igaz“. Ezzel szemben mi a jelentést a flottatámadásról csak hétfőn délután adtuk ki.

Tehát az olasz vezérkar már reggel megeafolta azt, amit mi csak délután szövegeztünk. A kissé elhamarkodott cáfolat a bombázásra és tüzkárookra vonatkozott, melyeket érthető rémülettel akar eltitkolni az olasz hadvezetőség a semlegesek és a nép ama része előtt, mely nem látta támadásunk eredményeit a saját szemével.

Forradalmi tüntetés Triesztben az olaszok ellen

Trieszt, május 27.

Vasárnap délután öt óraker tudta meg Trieszt, hogy Olaszország hadat üzent Ausztria-Magyarország ellen. Egy-két óra múlva az előbb még csendes utcákon egyre növekedő csoportok verődtek össze, amelyek végül tömegekké nőttek. Bejárták a várost, lelkesen éltették Németországot és a monarchiát, valamint a két szövetséges uralkodót és egyre növekedő elkeseredéssel szidalmazták Olaszországot. Az evvi-

vázó és halál kiáltó tömegek az olasz szegény negyedből kerültek az utcára, ahová az olasz háborus párt ellen érzett irtózatossá dühük kergette őket.

A tömegek hangulata egyre viharosabbá és vészesebbé vált. Egyrészt csatazajszere kiáltásokkal a Lega Nazionale olasz nemzetiségi liga egyesületi palotájához vonult, amely egyik ismert székhelye volt az irredentizmusnak. Valaki felugrott egy konflis tetéjére, egy szalmakalapos kipirult arcú fiatalember rövid olasz beszédet mondott. A rendőrség futva érkezett, mire a tömeg szétesett.

Tüzéségünk sikere olasz földön

A „Daily Chronicle“ jelenti, hogy az olasz határon az első összejövetel tegnap éjjel két óraker történt. Az osztrák-magyar tüzéség az Etsch partján sikerrel bombázta az olasz vársáncokat. Az olasz ütegek nem viszonzták a tüzelést. Ugyanakkor az osztrák-magyar hidászok olasz területen levegőbe röpítették az Etsch-folyó két hidját.

Menekülnek a velenceiek

Berlin, május 27.

A „B. Z am Mittag“-nak jelenti Athénből: Korfuba érkezett görög utasok azt mondják, hogy az olaszok három nap óta szakadatlanul szállítják a határra a csapatokat. A katonákon nem igen vehető észre lelkesedés. A határmenti olasz városok lakossága körében nagy nyugtalanság és levertség uralkodik. Velencéből mindenki, akinek csak módjában áll, sietve elmenekül. Az olasz hatóságok a templomokból eltávolítanak minden műtárgyat. A templomtornyokat homokzsákokkal torlaszolják el s beszkázzák a légi támadások ellen. Velencében számos erkélyen gépfegyvereket állítottak fel a repülőgépek ellen.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 28. Péntek. Róm. kath. és Protest. Agost. Görög-orszmáj. 15. Akill. Nap kel 4 óra 11 percker, nyugszik 7 óra 43 percker.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozással tulnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: Enyhe, száraz. Déli hőmérséklet 21.9 C.

— A lisztkeverési rendelet kiegészítése. A hivatalos lap mai száma a kormányrendeletét közli a buza kiörlésére, valamint a buza- és a rozslisztnek kenyérpótló anyagokkal való keverésére vonatkozólag foglalt rendelkezések kiegészítéséről. A rendelet így hangzik: A kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel, Horvát-Szlavonországra nézve a báonnal egyetűlőleg indokolt esetekben eltéréseket engedélyeznek azon szabályoktól, amelyeket a közfogyasztásra szánt buza-, rozs-, árpa- és tengerliszt előállításának és forgalombahozatalának szabályozásáról 1915. évi március hó 30. napján 1113-915. M. E. sz. alatt kiadott rendelet 2. §-a a buza kiörlésére

nézve, valamint azoktól, amelyeket az idézett rendelet 4. §-a az ott felsorolt buzalisztok és a rozsliszt tekintetében a kenyérliszt-pótló anyagokkal való keverésük módjára és mérvére nézve megállapít. Az idézett rendelet 4. §-ának 2. bekezdésében foglalt rendelkezés hatályát veszti. Annak a buzalisztnek az árát, amelyet a buza kiörlésére nézve az 1. §-szerint engedélyezett eltérések alapján az 1113-1915. M. E. sz. rendeletében meghatározott minőségektől eltérő új minőségben állítanak elő, a kereskedelemügyi miniszter állapítja meg. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

— Hadikölcsön jegyzés Makón. A hadikölcsön jegyzést ma is folytatták a városházán és jegyeztek a következők: Csávás Juliánna és Koczás Sándor 4000, B. Nagy József 100, Csizmadia Juliánna 1000, Szabó József és neje 2000, Papp József és neje 1200, Aradán Tódor és neje 500, Igaz János 2000, özv. Mádi Andrásné 400 K.

— Elöléptetés. A hivatalos lap mai száma közli Reitzer Jakab m. kir. népfőlkelő-hadnagy, helybeli kórházparancsnok főhadnaggyá való előléptetését.

— Csanádmegyeiek a przemysli fogoly tiszték között. Mint lapunk egyik előző számában megírtuk, az orosz vörös-kereszt most küldötte meg a vár ostrománál fogságba esett tiszték névjegyzékének egyik részét. Ezek között Makóról, illetve Csanádmegyéből a következőknek nevét olvashatjuk: Báló Lajos Makó, Engelmann Gyula Csanádpalota, Karpez József Battonya, Spérghely Tibor nagylak. Ezenkívül még egy tiszti névjegyzék jelenik meg és rövidesen megjelenik a legénységé is, melyet közölni fogunk.

— Repülőgép Makó fölött. Ma este fél nyolc óraker szokatlan látványban volt része Makó város közönségének. Egy repülőgép keringett Makó városa felett alig kétszáz méter magasságban. A repülőgép berregésére gyorsan kifutottak a főtéri üzletekből. A repülőgépen ülő két utast, illetve azoknak a fejét egészen jól lehetett látni. A repülőgép Szeged felől jött és Makón megkerülte a főteret, azután repült vissza Szeged felé. A főtéren összesereglett emberek már attól tartottak, hogy ellenséges repülőgép, de a rendőrség a nála levő rajzok alapján azonnal megállapította, hogy ez a mi hadseregünk biplánja volt, csak azt nem tudta senki megállapítani, hogy miért keringett a mi csendes városunk fölött.

— Háborus könyörgés a zsidó femploban. A makói zsidó templomban a péntek esti istentisztelet keretében K e c s k e m é t i Armin dr., a hitközség főrabbija ájtatos könyörgést mond a hazáért, a királyért, katonáinkért és fegyvereinknek dicsőségéért. E könyörgést ez alkalommal most kivételesen tartja ma pénteken este a főrabbi, ezután pedig a háboru tartama alatt minden szombaton délelőtt tart könyörgő isteni tiszteletet.

— Levél az orosz fogságból. M a r s i Ferenc makói ember, ki részt vett Przemysl várúak vé-

delmében, még jóval a vár feladása előtt irt repülőgép segítségével levelet feleségének, de azóta nem adott életjelet magáról. Hozzá tartozói itthon is azt hitték, hogy elesett. Ma azonban Marsi Ferencetől is, mint annyi mástól levél érkezett Makóra, melyben tudatja a férj feleségével, hogy Erdélyi Sándorral együtt orosz fogoly Kurganban és jól érzi magát.

— A tanerők igénybevétele. A vallás- és közoktatásügyi miniszter körrendeletben értesítette valamennyi tanfelügyelőt, hogy a háboruval összefüggő rekvirálásokkal kapcsolatos munkálatokra, valamint a háboru tartama alatt az iskolai szünetekben a körjegyzői irodákban felhalmozódott munkákra és általában a közigazgatásban feltétlenül szükséges és el nem halasztható megfelelő más teendők ellátásánál kisegítőleg az összes állami és községi elemi népiszkolai tanerőket mint állami, illetőleg köztisztviselőket a törvényhatóság vezetőinek rendelkezése szerint igénybe lehessen venni. A felekezeti elemi népiszkolai tanerők megfelelő felhasználásának elrendelése iránt ez illetékes egyházi főhatóságokat szintén megkereste a miniszter.

— Anyakönyvi hírek. H á z a s s á g r a j e l e n t k e z t e k: H. Szabó Imre Martonosi Erzsébettel. E l h a l t a k: Tamasi Pál 75 éves korában.

A második hadikölcsön

Junius 7-ig meghosszabbították a hadikölcsön aláírását

Tekintettel különösen a kisebb közönség részéről történő tömeges második hadikölcsön jegyzésekre, amelyeknek lebonyolítása a pénzügyintézeteknek a hadbavonulásuk folytán erősen megcsökkent személyzetével jelentékeny technikai nehézségekbe ütközik, valamint arra, hogy az eredeti aláírási határidő legnagyobb része alatt a közvélemény elsősorban az olasz kérdés fejleményeivel foglalkozott, úgy, hogy a hadüzenet megtörténte óta jóval nagyobb számban fordulnak elő jegyzések, mint azelőtt, amiből kétségtelen, hogy a hadüzenet nemcsak olyanokat fog kölcsönjegyzésre buzdítani, akik eddigéle nem jegyeztek s az olasz háboru elkerülése esetén talán nem is jegyeztek volna, de újabb és nagyobb jegyzésre serkenti azokat is, akik idáig már jegyeztek, Teleszky János pénzügyminiszter elhatározta, hogy az aláírás időtartamát junius hetedikéig bezárólag meghosszabbítja.

E tárgyban a pénzügyminiszter a „Budapesti Közlöny“ csütörtöki, május 27-iki számában hirdetményt tesz közzé, amely szerint az 1915. évi öt és fél százalékos magyar királyi adómentes állami járadékkölcsönre és hat százalékos magyar királyi adómentes állami járadékkölcsönre vonatkozólag május 8-án kiadott aláírási felhívásokra való hivatkozással ezennel közhírré tétetik, hogy a szóban forgó kölcsönökre nézve a

május 12-étől, május 26-áig bezárólag megállapított aláírási határidő meghosszabbított olyképp, hogy a nyilvános aláírás a hivatkozott aláírási felhívásokban felsorolt hivatalos aláírási helyeknél és az azok által a pénzügyminiszterium jóváhagyásával felhatalmazott intézeteknél május 26-án, azaz még június 7-ig bezárólag is történhetik.

A május 27-ike és 7-ike közt történő aláírásoknál az aláírási ár, ha az aláíráskor az egész aláírt összeg befizettetik:

1., az öt és fél százalékos járadékkötvények minden száz korona névértékért kilenvenegy koronában,

2., a hat százalékos járadékkötvények minden száz korona névértékért kilenvenhét korona hetven fillérben állapítják meg.

Az aláírási felhívásokban körülírt kedvezményes fizetési módokat igénybevétele esetén a részbefizetések a meghosszabbított aláírási időben történő jegyzéseknél is az aláírási felhívásokban megállapított időpontokban teljesítendő és így a részbefizetési kedvezmény igénybevétele esetére az aláírási ár: 1., az öt és fél százalékos járadékkölesonnél kilenvenegy korona husz fillért, 2., a hat százalékos járadékkölesonnél kilenvennyolc koronát tesz ki akkor is ha az aláírás május 27-ikétől június 7-ig bezárólag terjedő időben történik. Az aláírási felhívásokban foglaltak egyébként mindenben kiterjednek a május 27-ikétől június 7-ig bezárólag terjedő határidőben teljesítendő aláírásokra is.

Olaszország akciója román megvilágításban

Olaszország megverését jósolják a románok

Az emberek mindenféle kombinációkat fűztek ahhoz, hogy Olaszország és Románia közt valami bensős barátság volna és hogy Olaszország akciója talán magával rántaná Romániát. A sokféle kombináció csak kombináció maradt.

A lapok adják meg a helyzet igazi képét és ezért érdekes a „Moldova“ állásfoglalása. A „Moldova“ igaz, hogy oroszellenes, de tán legkomolyabb lapja is Romániának, amely ellenfeleivel szemben, ha nem alázatos, — graeca more — de a gavalléria nyílt, férfias, őszinte hangján beszél.

Ez a lap Olaszországról vasárnapi számában ezeket írja:

„Olaszország lépése semminemü rokonszenves fogadtatásra sem talál a mi közvéleményünkben. Az általános vélemény az, hogy Olaszország csunya csalárdságot követett el szövetségeseivel szemben, amiből még haszna sem lesz. Mindenki azt mondja, hogy az olaszokat megverik. Ez a vélemény annyira általános, hogy egy itálifil román, akiről mindenki tudja, azt is, hogy ruszofil is, az olaszországi legutóbbi hírek hallatára kétségbeesésében így kiáltott fel:

— Azonnal akcióra kell lépniünk a hármass entente oldalán, mielőtt az osztrákok megvernék az olaszokat, mert ezután már

egyetlen ember sem lesz Romániában, aki a hármass entente segítségére akarna menni.

Ez a beszéd — akárhogy vesszük is — román ember szájából igen különösen hangzik. Beismeri hát az oroszok vereségét és előre látja az olaszok megvetését, mégis azt meri hangoztatni, — holott józan eszű embernek hiszi magát — hogy Románia a leverték mellé álljon, csak azért, mert könnyen megeshetik, hogy Románia népe a hívogató albarátok harci tehetetlenségét látva, magához tér, belátja a háboru igazi állását s akkor nem lesz hajlandó belemenni abba a romlásba, melybe néhány beszámíthatatlan agitátor akarja vinni, a kik jobban szeretik Franciaországot, mint saját hazájukat.

A „Moldova“ cikkét így fejezi be:

„Ez igazán fantasztikus fel fogás!”

A mikócsai dűlőben három járandó eladó.

Értekezni lehet Baranyi János Szegedi-utca 45. szám alatt.

Ujságárusokat felvesz a lap kiadóhivatala.

Höfer jelentése

Budapest, május 27.

Északkeleti hadszíntér:

Przemysl körüli terepen a szövetséges csapatok tovább nyomulnak előre. Radymnától keletre a hatodik hadtest csapatai rohammal elfoglalták az oroszok által makaesul védett Wienovice helységet és Horogysko magaslatot. Ujból több, mint kétezer orosz elfogtak és hat ágyút zsákmányoltak. Sikerült az ellenség fővédelmi vonalába benyomulnunk és az oroszokat visszaverniük. Itt kétezerszáz hadifogoly került kezünkre és tizenegy géppuskát zsákmányoltunk. A hareok tovább folynak.

Egyidejűleg tegnap a mi csapataink és Linsingen hadsereg német csapatai Drohobytól délkeletre és Stryjnól súlyos harcok után áttörték az ellenség erődtített vonalát és az oroszokat visszavonulásra kényszerítették. A támadást itt is folytatjuk.

Pruth-vonalon és Orosz-Lengyelországban a helyzet változatlan.

Délkeleti hadszíntér:

Tirolban az ellenség Triesztől délkeletre néhány ponton nehéz tűzérővel bombáznai kezdte határerődítményeinket Capripenél Cordelove-völgyben géppuskáink tüzelése megsemmisített olasz kaládot. Karinthiai határon csak eredménytelen ellenséges ágyutüzelés volt. A partvidékeken az olaszok több helyütt átlépték a határt, azokat az ellenséges osztagokat, amelyek állásunkig nyomultak előre, visszavertük.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

SZÍNHÁZ

Színházi műsor

Pénteken olesó helyárrakkal bérletszűnetben „János vitéz“ magyar daljáték.

Szombaton fényes uj kiállításban itt először „Zsuzsi kisasszony“ nagy operett.

Vasárnap délután leszállított helyárrakkal „Sulamith“ héber daljáték.

Este rendes helyárrakkal itt másodszer Remete Géza felléptével „Zsuzsi kisasszony“.

MEGJÖTT A GÓLYA

A sok bolondos helyzet, akármielyen valószínűtlen is volt, helyel-közzel elérte célját, mert a közönség szívből, őszintén és sokat kacagott. A második felvonás végén a nevető izmok már nem bírták, segítségül jöttek a tenyerek és kitapsolták a szereplőket a függöny elé.

Az egész együttes pompás volt, ha dicsérni akarunk, mindenkit meg kell dicsérnünk. Jókedvűek, élénkek voltak a színészek, mulattatni akartak és céljukat el is érték.

* A „Zsuzsi kisasszony“ bemutatója. Holnap este kerül bemutatásra e remek operette, a mely a fővárosban óriási siker mellett most is zsufolt házakat vonz. Kálmán Imre gyönyörű zenéje mellett szövege is kitűnő a „Zsuzsi kisasszony“nak és igen szép táncokkal van fűszerezve, melyeket Heltai Hugó tanított be, a ki a darabot rendezi is. A főszerepeket Révész Ilonka, Nádasyné, Remete Komlós, Torma, Rónai, Heltai és Sugár játsszák. A darabhoz színtársulatunk teljesen új és fényes díszleteket csináltatott, a mi szintén nagyban hozzájárul a hatás emeléséhez. A „Zsuzsi kisasszony“ szombati bemutatóját nagy érdeklődéssel várja közönségünk.

* Remete Géza fellépte. Szombaton este lép fel először, mint társulatunk ujonnan szerződött tagja Remete Géza, e kiváló művész és rendező, a ki két évvel ezelőtt kedvence volt a makói közönségnek s a kinek „Cigányprimás“-át, „Faun“-ját bizonyára nem egyhamar felejtli el közönségünk. Szeretettel üdvözljük Remete Gézát, a társulat tagjai között, és örömmel nézünk szombati fellépése elé.

Földhaszonbérlet.

Földeáki határürmösben 98 kis hold föld 1915. év október 1-től haszonbérbe, vagy felébe és esetleg vetemény alá is kiadó tanya és ártezi kuttal együtt. Értekezni lehet Makó Szent János-tér 24. szám alatt Bugyi Albertnél.

HERE SZÉNA és MARHÁNAK való, valamint herésárpa-szalma kapható IRITZ MIK-SÁNÁL olcsó árban.

Kiadó föld.

Az igási-ut mentén Horvát h

Józsefné szomszédságában 2 és fél fertály tanyaföld haszonbérbe több évre kiadó. Értekezni lehet Kotormán Mihálné Gyöngy-u. 34.

POÓR ENDRE

gyógyeszerésnél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható árfalmatlan szer, szeplő, májfolt, ara- és közhőrség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma crém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 korona piperezerek több kiállításos érmekkel lettek kiállítva.

Hereföld 100 hold kiadó Iritz Miksánál.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(913)

100. fejezet.

Roberto és Trebelli.

A rendőrök mindegyike elővette kézi lámpáját s elkezdődött a házkutatás.

Eközben Márta kifutott szobájából, melynek ajtaját Szappanos nyitva felelte s folyosóra futva, egyszerre csak azon vette magát, hogy a kapuhoz ért, melyet szintén nyitva talált.

Szentül hitte, hogy Szappanos emberei garázdálkodnak a kastélyban s elmenekült.

Ezalatt a rendőrök felkutatták az egész kastélyt, de nem találták a gróft.

Trebelli dühös volt emiatt s káromkodott, mint a jégeső.

— Le kell menni a pincébe is! parancsolá.

Emberei oda is lementek, de nemsokára üres kézzel tértek vissza.

Del-Monte gróf tehát nincs sehol!

Trebelli most ily szókkal fordult az udvarmesterhez:

— Mi is a neve?

— Berberini!

— Ön tehát udvarmestere a grófnak.

— De önnek csak tudnia kell, hova utazott a gróf?

— Valóban nem tudom.

— Mint van az, hogy még önnek sem mondta meg?

— Oh, ez többször is elő szokott fordulni, kivált midőn csak rövid utra megy.

— Abból, hogy nem szólt semmit, azt kell következtetnem, hogy rövidebb utra indult.

— Mikor fog visszatérni?

(Folyt. köv.)

**A Korzó-szálloda
és vendéglő
kedvező árban
eladó.**

Eladó ház

A főtéren közelében Páva-u. 9. sz. ház, mely hivatalnoknak, iparos vagy kereskedőnek igen alkalmas, elköltözésmiatt kedvező feltételek mellett sürgősen eladó. Értekezni lehet **JAKSÓ ÁDÁM** műszerész-nél Deák Ferenc-utca 10. sz. alatt.

A HÁBORÚ

fejleményeire ugyiszólván minden ember kíváncsi és megkeltőzetett szorgalommal olvassa azoknak a napilapoknak híradásait, amelyről meg van győződve, hogy legjobb értesülései vannak. — Ma már — kevés kivétellel — minden

MAKÓI

ember csakis olyan újságot olvas, amelyből világosan látja, hogy az a lap az ő szülőföldje és az ő érzelmeivel egybehangzó. Így nem hogy Makón, de vidéken sem nagyon sok

FÜGGETLEN

érzelmű ember van, akinek már kora reggel az asztalán ne volna a „Makói Független Ujság” az napi száma újabbnál-újabb hírekkel telve. — Ha pedig valakinek valami eladni, venni vagy hasznosítani adni valója van, ezen közkedve

UJSÁG

meghozza a kívánt eredményt, mert olvasószáma és megbízhatóságánál fogva Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjai között foglal helyet. — Egyszeri hirdetés mindenki meggyőző az elmaradhatatlan biztos siker felől. 0 0
Szerkesztőség és kiadóhivatal Széchenyi-tér 2 sz.

Több száz

fénykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albumá”-ba való elhelyezés céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk, mert a harctérről igen sok

katoná

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzetben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink nagy arckép albuma” annál díszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy arckép albumá”-ban megörökíthessük. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi: **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **Ideál-kézfinomítót** használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha okos szerű kezelés mellett az **Ideál-arckenőcsőt** használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

hasznalunk. — Mindezen kettő készítmények törvényes védjeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszer-tá-ellátva — és rában szerezhetőek be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Zeitler Rudolf és Társai gőzm. és jéggyár r.-t.

jégárszabása.

A mai naptól, visszavonásig, következő áron árusítjuk műjégünket:

50 kilón felüli vásárlásnál . . . 03 f.-ért.

12,5-50 ki éig való „ . . . 04 „

12,5 kilón aluli „ . . . 06 „

Különként, a malomban átvéve, vagy előjegyzés esetén házhoz szállítva.

Az igazgatóság.